

**KECSKEMÉTI INTERMODÁLIS CSOMÓPONT
SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE**

Diplomadíj 2020

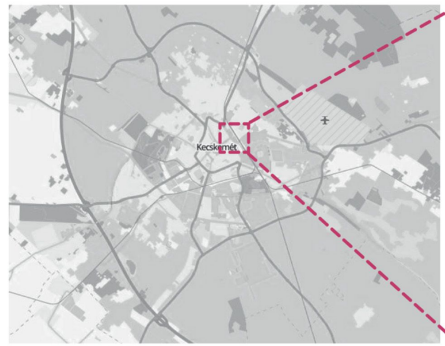

Készítette: Herczeg-Héjjas Luca Nóra
Konzulens: Zelenák Fruzsina
Szent István Egyetem
Tájépítészeti és Településtervezési Kar
Tájépítész és Kertművész MA

KECSKEMÉTI INTERMODÁLIS CSOMÓPONT SZABADTÉRPÍTÉSZETI TERVE

ELHELYEZKEDÉS

TERVEZÉSI TERÜLET LEHATÁROLÁSA

A tervezési terület Kecskeméten a belvárosi környékű észak-keleti oldalon a Bethlen körút I. szám alatti falánál, közvetlen a nagykörút mentén. Északról a Ceglédi út, délről a Szolnoki út, nyugatról a Kurucz- és Bethlen körutak, valamint keletre a vasút, Hunyadi város határolja. A belvárossal közvetlen kapcsolata van a Rákóczi út át. ezáltal igen jelentős szerepe van a város életében, nem csak közlekedési szempontból, de rekreációs értelemben is. A terület és város egyaránt régre visszanyúló történelmi múlttal rendelkezik. Már az II. katonai felmérésen jól látható, hogy ezen a területen már akkoriban is létrejött egy jelentős méretű zöldfelület, mely az idő előrehaladtával egyre csak bővült, míg a XIX. századka színté elérte a mai méretét. A legjelentősebb területrészek a Katona József park és Vasút kert, mely minden történelmi térképen egyértelműen kirajzolódik. E két területrészek a történelmi jelentőségét már a III. katonai felmérésen láthatjuk. Az első katonai felmérésen (1782-1785) a mai Ceglédi út, Szolnoki út és körutak nyomvonalai már megtalálhatók, de a buszpályaudvarnak és vasútnak, valamint a parknak még nincse-

nek nyomai. A második katonai felmérésen (1819-1869) már egyértelműen látszik a Katona József park igétes kialakítása, a vasútvonal megjelenése és a mai Vasút kert helyén az egykori temető. A vasúton túli városrészt, melyet ma Hunyadi városnak neveznek csak Ceglédi és Szolnoki utak elődjén lehetett megközelíteni. Ez a két út a második katonai felmérésen már jól láthatóan határolják északra és délre a mára beült területet. A harmadik katonai felmérésen (1869-1887) a belvárossal a legmeghatározóbb kapcsolatot a Nagykörúti utcán keresztül tapasztalható. Ennek az utcának a meghosszabbítása a vasút épületébe torkollik. A Katona József sétány (1905-ös térképi elnevezés) – ma Katona József park – egy körülbelül 2,7 ha nagyságú park, mely a múzeum főhomlokzata előtti térről esik egybe. A terület egyhármadán egykor az Evangélikus Egyház 1778-ban megnyitott és 1857-ben lezárt temetője terület. A parkot 1857-ben fásították és sélárnnyá alakították, majd 1861-ben állították fel Katona József szobrát, s ekkor kapta az elnevezését is. 1874-ben László Károly tervei alapján építettek egy étermet, mely 1885-től nyári Kaszinó lett. A

kert fái 1896 tavaszán kiirtották, majd helyettük nemesített cisztfákat ültettek. A nyári Kaszinót 1924-ben átalakították, két oldalszárnnyal bővítették, s ekkor új funkciót kapott, múzeum épület lett. A Vasút kert közepén hálózatot a KTE sportpálya közepéig terjedő része. Ezt a területet később fásították, mint a Katona József sétányt. 1874-ig két temető működött ezen a területen, egy református és egy izraelita, s ezen temetők miatt vált a Nagykörúti utca korábban az elsődleges közlekedési útvonalá. 1877-ben bezárták a temetőket és 1899-ben kezdték meg a parkosítást. Bajnóczy Károly főtervezés tervei alapján. A park igen nagy látogalomszámmal rendelkezik, ezért egy cukrászdát és egy sörözőt is felépítettek, s a sörözőt 1903-ban átépítették, hogy télen is használni lehessen. Ez lett a vígadó, mely a Népligetnek elnevezett kerttel alkotott egy egységet, s 1945-46-ban a KTE pálya építésének esett áldozatul. A diplomában az 1905-ös térképet tekintetem mérvadónak a tervezés során, mert ez mutatja számomra a leghitelesebb és legteljesebb állapotát a területnek.

TÖRTÉNELMI ÁTTEKINTÉS

AKKOR ÉS MOST

VIZSGÁLATOK

VÁROSSZERKEZETI ÖSSZEFÜGGÉS

A város települési szerkezetére jellemző a sugaras-gyűrűs úthálózat, s erre fűződnek fel a zöldfelületek. Kecskemét több emilitőse méltó zöldfelülettel is büszkélkedhet, melyeknek igen jelentős szerepe van a város életében. Ilyenek például a Református temető, a Szabadidőpark, Szentháromság temető, Vadaspark és a Vasút kert, valamint a belvárosban található több kisebb park. A várost a főutca tengelyében, dél-nyugatról észak-keleti irányba a Rákóczi útán át egészen a nagykörútig, egy igen jelentős zöldalafolyás köti össze, melynek végében a tervezési terület helyezkedik el, mint egy lezáró pontja ennek a nagy belvárosi zöldalafolyásnak. Közlekedési szempontból is jó az elhelyezkedése a területnek, hiszen a környező településeknek és Kecskemét agglomerációjának két nagy bevezető útja határolja a 441-es számú Ceglédi út és a Szolnoki út. Ide kapcsolódik be a környékűbe a legforgalmasabb gyorsforgalmi útja a városnak, mely Budapesttől köti

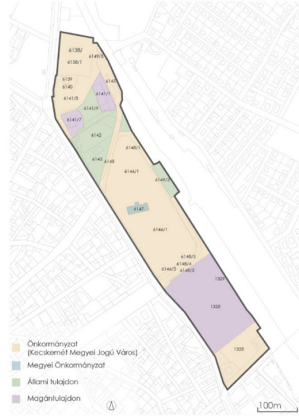
össze Kecskemétet ez az 5-ös számú út. Meghatározó szempont, hogy a tervezési területet a keleti oldalról a Budapest-Szeged vasútvonal határolja. Ezen a vonalon, nem csak a személyi, de a teherszállítás is jellemző. A mellékelt ábrán a helyszíni képek jól ábrázolják a terület mozgalomát és leromlott állapotát. Mind a zöldfelületek, mind az épített elemek elhanyagolt és kihasználatlan állapotban vannak, melyek alapvetően rengeteget lehetőséget rejtenek hordoznak magukban. Két jelentős műemléki épület található a területen, a vasútállomás főépülete és a Katona József múzeum épülete. Továbbá egy használaton kívüli víztornyot lát a terület legdélebbi pontján.

JELENELGI ÁLLAPOT, HELYSZÍNI FOTÓK

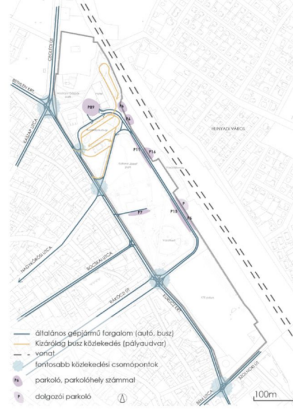

TULAJDONVISZONYOK

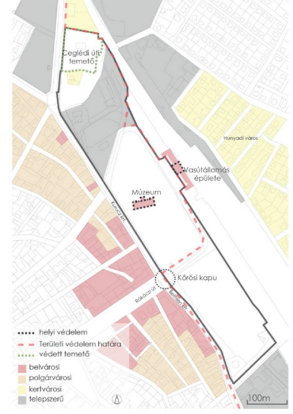
KÖZLEKEDÉS autó és tömegközlekedés

KÖZLEKEDÉS gyalogos és kerékpáros

ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK ÉS MŰEMLEKVÉDELME

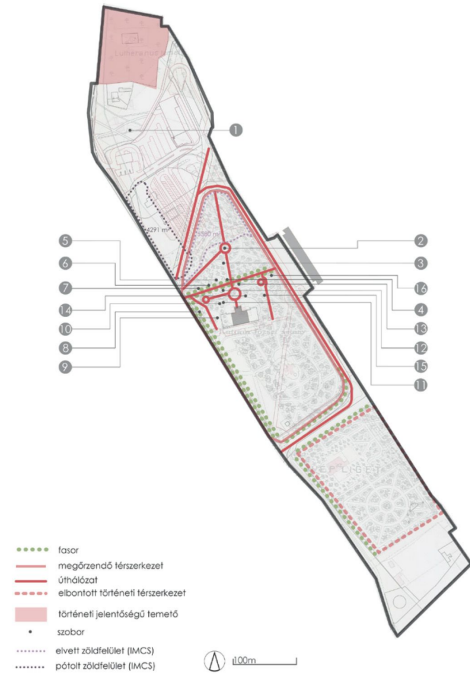
SZABADTEREK KARAKTERE ÉS ÖVEZETI BESOROLÁSOK

NÖVÉNYÁLLOMÁNY

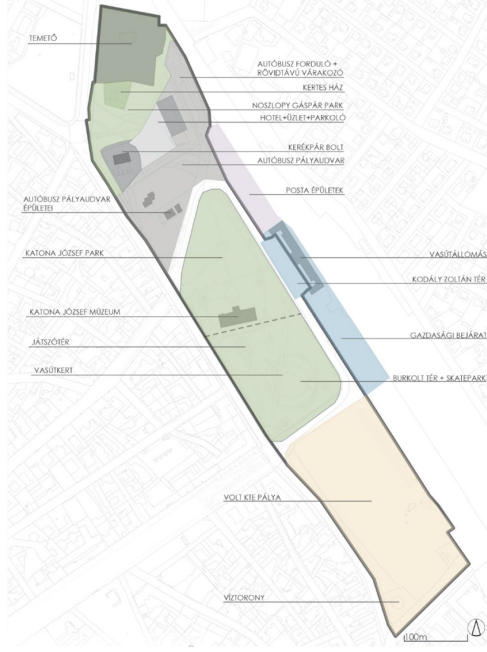
TÖRTÉNETI ÉRTÉKEK

SZOBOR KATASZTER

- Noszlapy Gáspár
- Katona József
- Fényes Adolf
- Kada Elek
- Kelemen László
- Tóth László
- Bíró Lajos
- Horváth Döme
- Szilády Károly
- Iványi-Grünwald Béla
- Révész Imre
- Kocsón Pongrác
- Hornyik János
- Kocsis Pál
- László Károly
- Horváth Ambrus

JELENELGI FUNKCIÓK | TERÜLETRÉSZEK

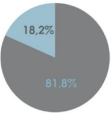
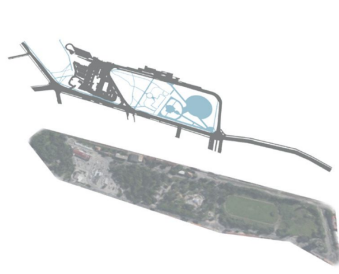

A tervezési területen a zöldfelületek három kategóriába soroltak. Zárt, beültetett növényállomány, nyílt, ligetes növényállomány és nyílt felület, illetve vízforgató és fasorok is. Összességében a tervezési terület zöldfelületeiről elmondható, hogy nagyrészt értékes és jó állapotú növényzet alkotja, melyben kiemelkedően fontos szerepet játszanak a fák. A terület nem csak ebből a szempontból, de a város életében betöltött ökológiai szerepéből adódóan is jelentős, hiszen ez a „város tüdejé”. Ennek következtében a tervezés során fontos szerepet kap a történelmi fasorok megőrzése, a fák pótlása és a beteg egyedek kivágása. Továbbá a főbbzintű növényállomány kialakítása és a zöldfelületek minőségének növelése és megújítása.

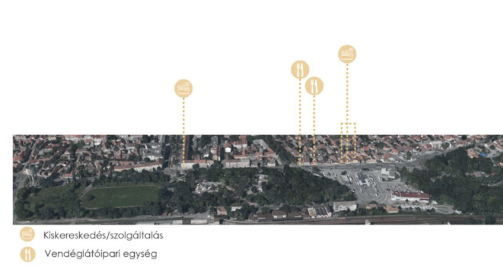
SWOT

BURKOLT FELÜLETEK ARÁNYA

KÖRNYEZŐ ÉPÜLETFUNKCIÓK

<h3>ERŐSSÉGEK</h3> <ul style="list-style-type: none"> Könnyen megközelíthető Közelben kapcsolódik a belváros-szal Kifejlett, értékes növényállomány A város egyik legrégebbi ligete - történelmi jelentőségű Múzeum épület szépsége „A város tüdejé” 	<h3>GYENGESÉGEK</h3> <ul style="list-style-type: none"> Kaotikus belső közlekedés Kihasználatlan, rossz állapotú zöldfelületek Rossz állapotú burkolatok és burkolatok hiánya Elterjedt szilusz és többnyire rossz állapotú épületek Maximalitás Rendszeretlen megjelenés Kevés parkoló
<h3>LEHETŐSÉGEK</h3> <ul style="list-style-type: none"> Egységes arculat megteremtése IMCS-hoz kapcsolódóan a közlekedés rendezése Rekreációs lehetőségek növelése Új funkciók elhelyezése Terrületi szabadságának, mozdalkozásának megőrzése Belvárossal való kapcsolat erősítése Hunyadi várossal a kapcsolatot megteremtése 	<h3>VESZÉLYEK</h3> <ul style="list-style-type: none"> IMCS miatt lüdzón nagy parkterület A terület túlságosan közlekedés dominanciává válik A házánálta zöldfelületek növelésével nő a fenntartás igénye A fenntartás munkaerő hiányában problémát okozhat

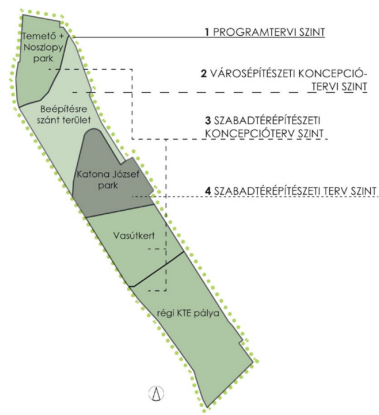
SÚLYPONTOK

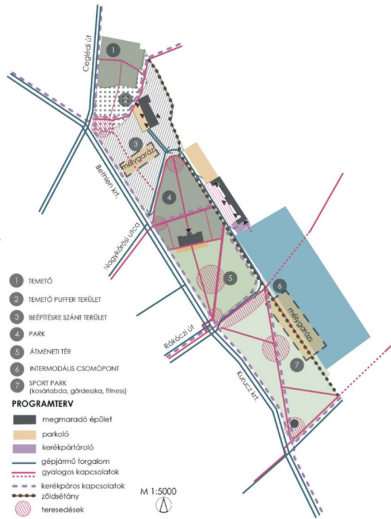
A tervezést megalapozóan vizsgáltam a tulajdonviszonyokat, a gépjármű és gyalogos/kerékpáros közlekedést, az építészeti karaktereket és műemlékeket valamint a szabadterek karakterét és a meglévő növényállományt. Továbbá nagy hangsúlyt fektettem a megmaradt történelmi értékek feltérképezésére. Összességében elmondható, hogy a közlekedés nagyon kaotikus képet mutat, hiányoznak az utak közötti hierarchiák, a gyalogos útvonalok sok helyen burkolatlanok és magas a kitaposottság. A burkolt felületek arányáról jól látható, hogy mennyivel nagyobb arányban van a gépjármű forgalmat lebonyolító utak száma, mint a gyalogos forgalmat. Fontos megemlíteni, hogy a Katona József parkban számos történelmi érték hordoz magában. Az elsődleges, hogy megtartsa történelmi tényszerűségét, melyet értékesnek és megőrzendőnek ítélem, továbbá egy 16 szoborból álló helyi védelem alatt lévő szoborpark is áll a területen. Több jelentős történelmi fasor is megtalálható, mint például a Körutak mentén végigtűt, illetve a Parkban a Nagykörű utca meghosszabbításaként futó tengely két oldalán található fasorok. Készült egy SWOT analízis is a teljes területre, melyben a lehetőségek mellett, főbb veszély is felméli, mint például az intermodális csomópont miatt lüdzón nagy parkterület, és a fenntarthatósági problémák is jelenkezhetnek. A SWOT alapján alakultak ki az azok a súlypontok a területen, amelyek közül kiválasztottam egyet, s ezzel foglalkoztam részletesebben a dolgozatban.

TERVEZÉSI IRÁNYELVEK

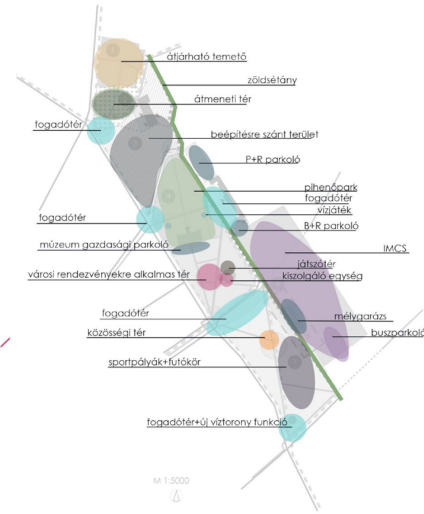
DIPLOMATERV TERTI SZINTJEI

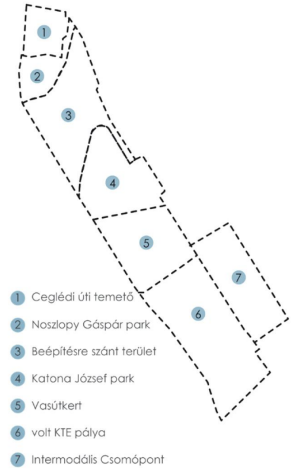
ÁTFOGÓ PROGRAMTERV

FUNKCIÓSÉMA

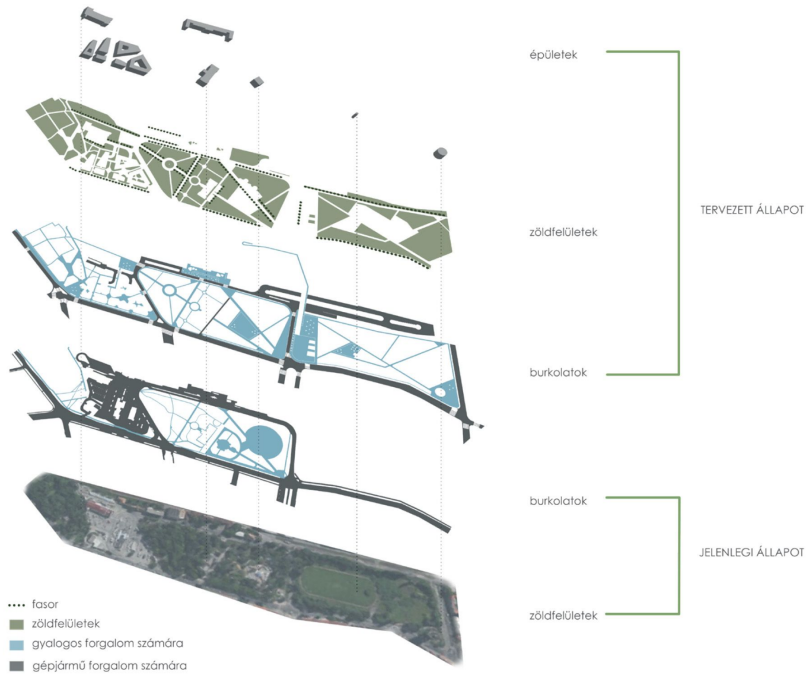
TERÜLETRÉSZEK LEHATÁROLÁSA

ÁTFOGÓ VÁZLATTERV M 1:2000

ZÖLD ÉS BURKOLT FELÜLETEK ARÁNYA

KARAKTEREK | HANGULATOK | CÉLOK

<p>CEGLÉDI ÚTI TEMETŐ</p> <ul style="list-style-type: none"> ténylegesen korlátozottan közhasználatúvá tenni 	<p>KATONA JÓZSEF PARK</p> <ul style="list-style-type: none"> egységesebb területi megteremtése parki és köztéri funkciók helyének meghatározása Katona József park ühálózatának rendezése, kialakítása Szobor park összerendezése, egységesebbé
<p>BEÉPÍTETT TERÜLET</p> <ul style="list-style-type: none"> új iroda, szolgáltatás funkciók zöld övezetben Városhoz való integrálás illeszkedés a város meglévő morfológiájához (F+3) funkciókat gyalogosan és magas minőségű szabadtérfelületeken lehet elérni "nyitott udvarok" 	<p>VASÚTÁLLOMÁS FOGADÓTERE</p> <ul style="list-style-type: none"> representatív fogadóter kialakítása zártított intenzív burkolt felület szabadtéri várakozásra alkalmas tér
<p>VASÚTKERT</p> <ul style="list-style-type: none"> vasútkert funkcióinak átrendezése (skatepark kikerül, játszótér áthelyezés) belső üthálózat hierarchiájának kialakítása 	<p>SPORTPARK</p> <ul style="list-style-type: none"> új rekreációs cétra való hasznosítása (gönderszappalya, futókör, sportpályák) Víztorony - vendéglátóegység, kilátó

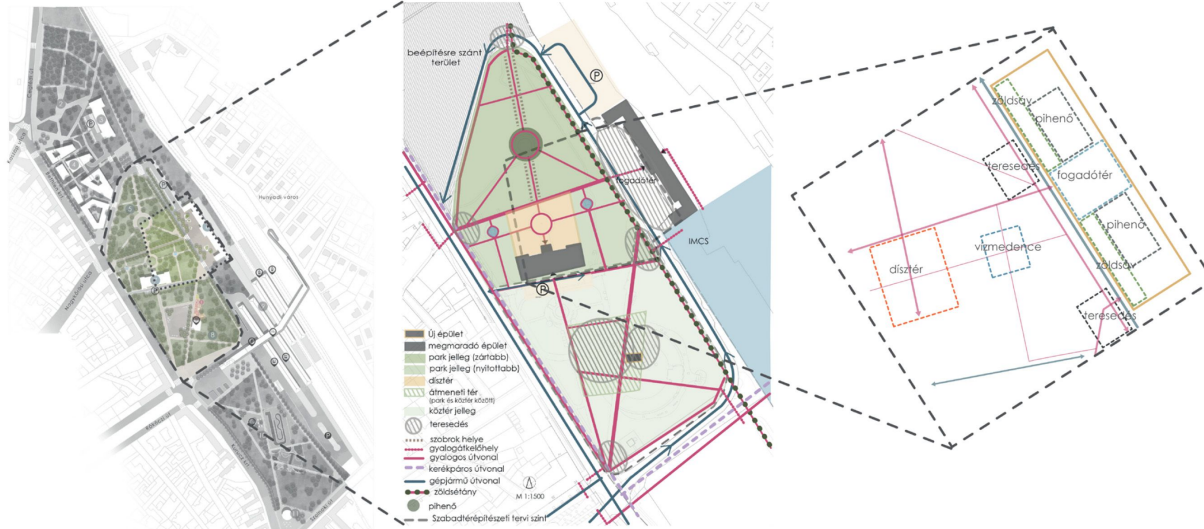

5 KECSKEMÉTI INTERMODÁLIS CSOMÓPONT SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE

KONCEPCIÓ

KATONA JÓZSEF PARK ÉS VASÚTKERT PROGRAMTERVE

FUNKCIÓK

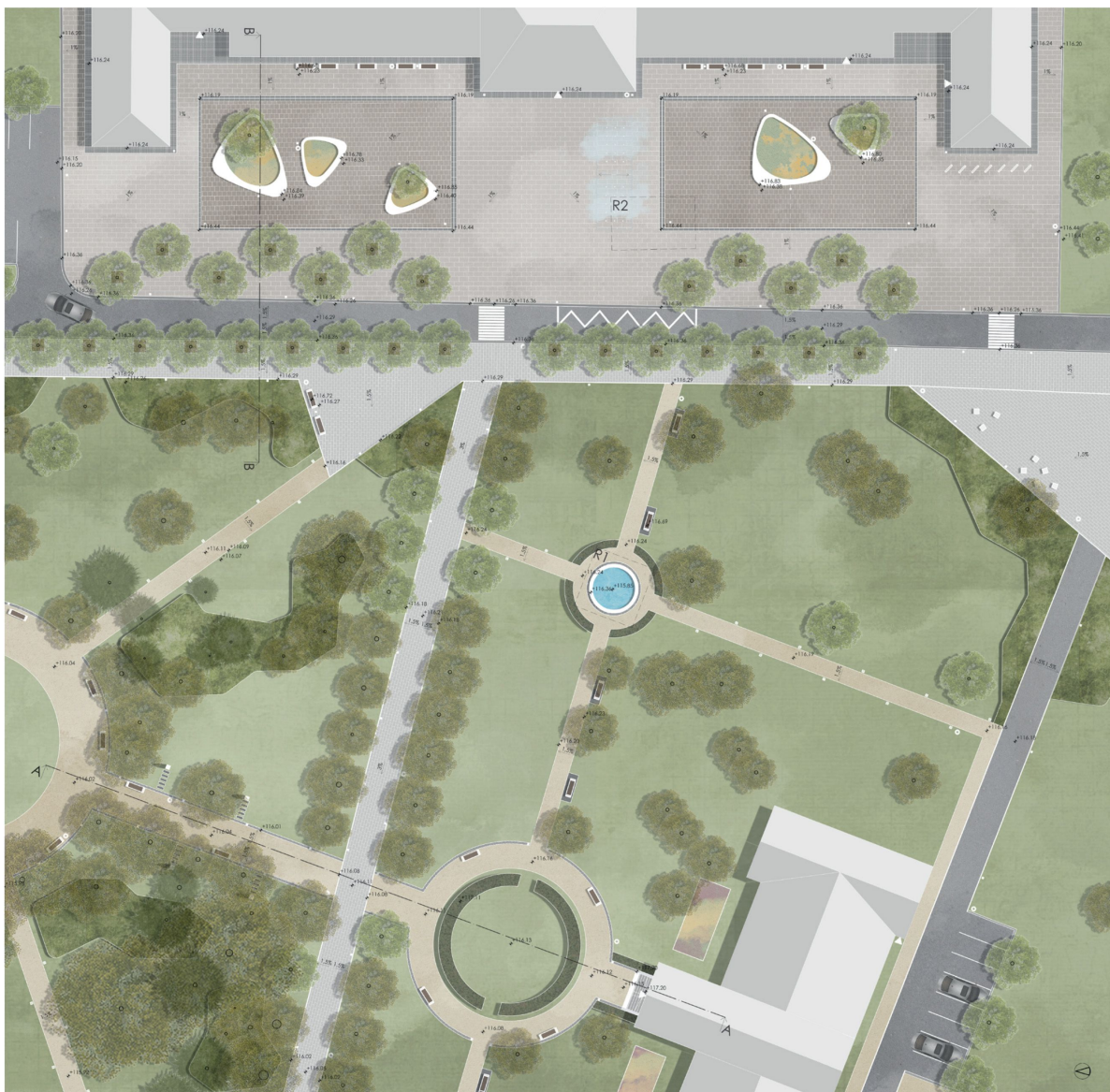

A dolgozatban kiemelten a vasútállomás előtti térről és a Katona József park múzeumhoz közeli részével foglalkoztam. A vasútállomás előtere teljes egészében egy reprezentatív térként funkcionál, ahol az épület bejáratainak tengelyében alakult ki a fogadóter, mely az áthaladást, gyalogos forgalmat biztosítja, s a térnek a két oldalon szimmetrikusan található egy-egy pihenőtér. Ezek burkolat architektúrájukban is különböző megjelenést kaptak, mint a fogadóter, s a pihenést egyedi gyártású üdőkalkulációk biztosítják. Az épület homlokzatával párhuzamosan szintén elhelyeztem padokat. A fogadóteren a nagy burkolat felületet egy burkolatból előtér párajáték tölti meg, mely nyáron kellemes mikroklimát hoz létre a téren, továbbá focspartok biztosítják az árnyékot a meleg nyári napokon. A vasútállomás épületének déli szárnyánál található a kerékpártároló, mely 14 db kerékpár elhelyezésére alkalmas.

A parkot és a fogadóteret a környűrű változtja el egymástól, mely az autós és buszok közlekedését teszi lehetővé. A parkban a keresztirányú gyalogos tengely végében létrehozom egy teraszdét, s innen egy alacsonyabb rendű stabilizált szőrt burkolatú úton lehet a park belső részei felé, a rondóhoz eljutni. A rondó körüli padokat helyeztem el, melyek a pihenést, kikapcsolódást biztosítják. A szobor park egészen a keresztirányú gyalogos tengelyig tart, amely mentén tovább padok találhatók, s innen a múzeum épületéig a múzeum díszter kezdődik. Szintén egy rondó található az épület körül, de karakterében markánsabban jelenik meg a növényalkalmazásnak köszönhetően, mint a belső, nagy rondó. Az épület előtti a visszalagottságot, fészes geometrikusságot idéztem meg. A rondó körüli, valamint a két vízmérencéhez vezető kis út mellett szintén találhatók pihenést szolgáló padok. Az épület előtti szimmetrikusan két díszes élővilág található, s az épület homlokzatának vonalától a Vasútkert irányába ismét visszatér az oldaltól, lágyabb karakterűleg. A múzeum mögötti fásított gazdasági parkolat vegyes formájú úton lehet megközelíteni, s az út egyben a parkfenntartáshoz szükséges munkagépeknek is biztosítja a megközelíthetőséget.

KATONA JÓZSEF PARK ÉS A VASÚTÁLLOMÁS FOGADÓTERÉNEK SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE M 1:250

ANYAGOK | BERENDEZÉSI TÁRGYAK

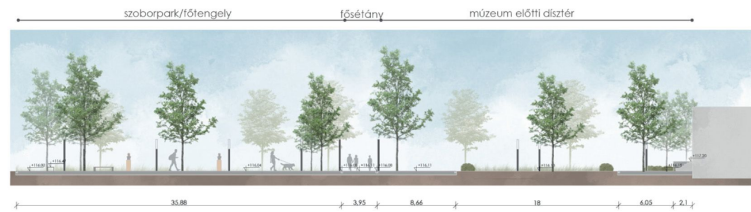

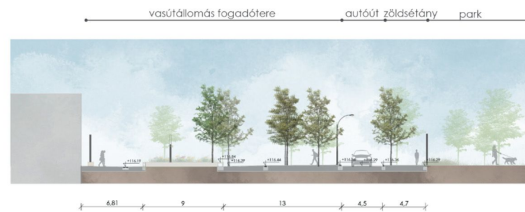
KECSKEMÉTI INTERMODÁLIS CSOMÓPONT SZABADTÉRPÍTÉSZETI TERVE

TÉRMETSZETEK

A-A metszet M 1:250

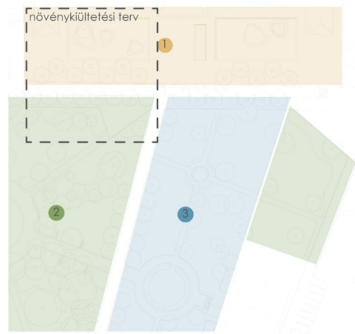

B-B metszet M 1:250

NÖVÉNYALKALMAZÁS

STRATÉGIA

1. MAGAS DÍSZÉRTÉK

- alacsony fenntartási igényű fajok alkalmazása
- színekben, virágzásban magas díszérték
- S-stratégitás növények alkalmazása [száraság és napfénykezelvők, fák alatt árnyéki]
- sárga, rózsaszín, illa színek dominálása és díszfüvek, hagymás évelők együttes alkalmazása
- városrúd fák alkalmazása

2. OLDOTT, LÁGY FORMAVILÁG

- alacsony fenntartási igényű fajok alkalmazása
- természetű kialakítás
- extenzív gyepterítés
- magas az árnyékos területek aránya, ezért árnyéki/félárnyéki évelők alkalmazása gyepekben megjelenő természetes hatású foltokként

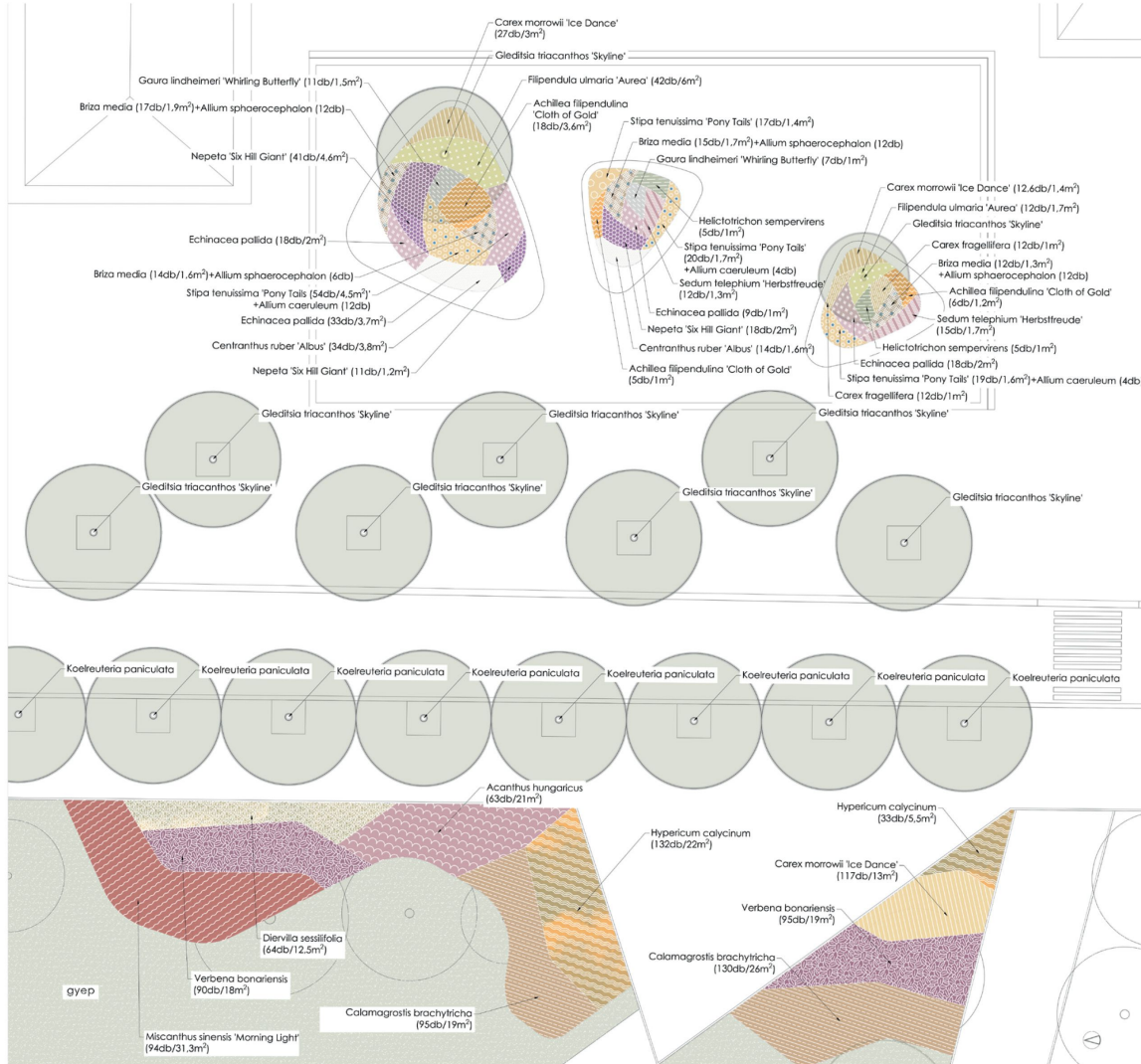
3. FESZES, GEOMETRIKUS FORMAVILÁG

- intenzív/félintenzív fenntartás
- nyírt cserjék
- visszafogott, letisztult növényalkalmazás
- feszes geometrikus hangszóllyozza az épületet
- reprezentatív díszter hangulat keltése

ALKALMAZOTT NÖVÉNYEK

NÖVÉNYKIÜLTETÉSI TERV M 1:100

LÁTVÁNYRAJZ

Fogadóter növénykiültetése

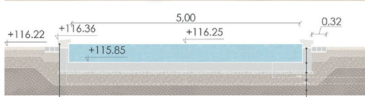
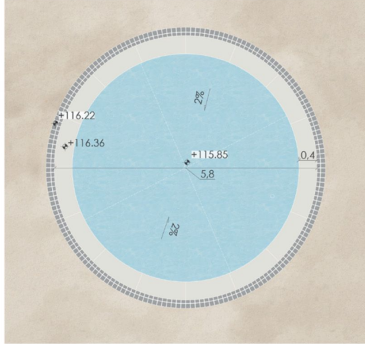

KECSKEMÉTI INTERMODÁLIS CSOMÓPONT SZABADTÉRPÍTÉSZETI TERVE

RÉSZLETRAJZOK

VÍZARCHITEKTÚRA RAJZA M 1:50

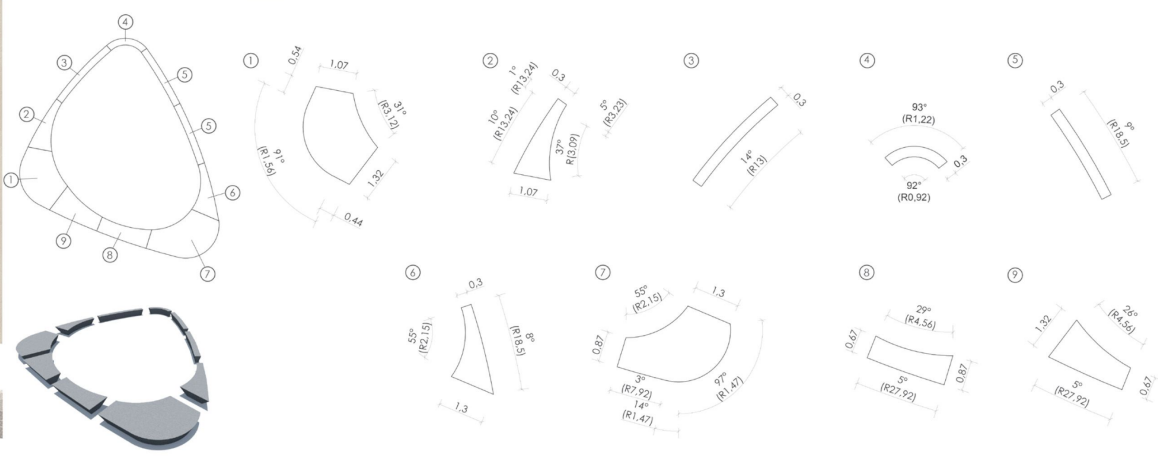
R1 részletrajz

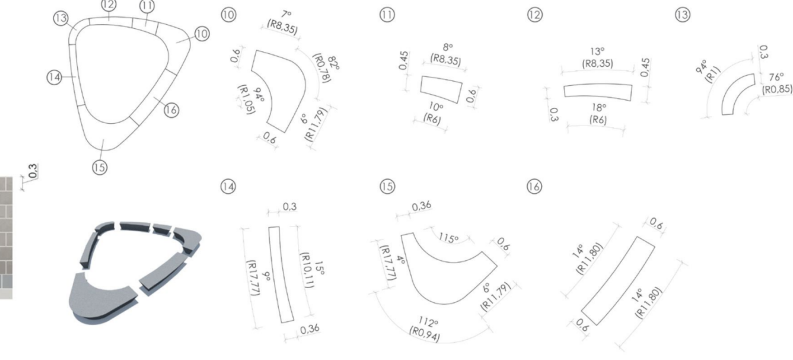
- terméskőfedő
- 2 cm kültéri flexibilis ragasztó
- 20 cm vasalt beton alaptest
- 6 cm CKI soványbeton
- 25 cm fagyálló teherhordó réteg
- tömörített teherbíró altalaj

EGYEDI PAD ÉS PLANTÉNER

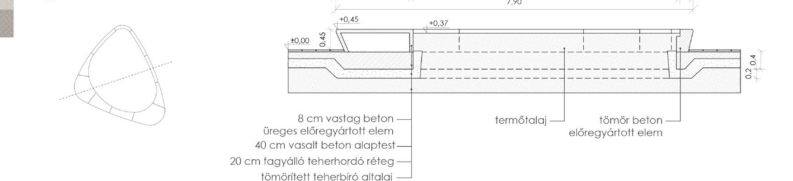
Nagy elem M 1:100

Kis elem M 1:100

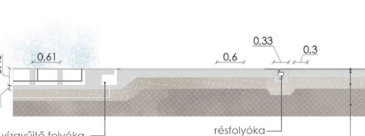
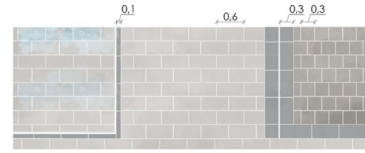

Nagy elem metszete M 1:50

PÁRAJÁTÉK ÉS BURKOLAT RAJZA M 1:50

R2 részletrajz

- 3 cm vastag andezs burkolat
- 2 cm kültéri flexibilis ragasztó
- 15 cm aljzatbeton
- 25 cm fagyálló teherhordó réteg
- tömörített teherbíró altalaj

A vasútállomás fogadóterén négy egyedi készítésű padot helyeztem el, melyek planénerként is funkcionálnak egyben. Két féle méretet terveztem, egy nagy elemet, mely kilenc részelemből áll és egy kis elemet, mely hét részelemből áll. Ezek betonból készültek, ahol a nagyobb elemek kikönnnyítették, s belül üresek, felül betonból készültek. Ezek a talajhoz egy 40 cm vastag alapozással csatlakoznak, s 20 cm fagyálló teherhordó réteg védi a beton alapozást. Belső termőtalaj található, mely alkalmas fák, évelők telepítésére.

Az R1 részletrajz a Katona József parkban található díszmedencét ábrázolja, s az R2 részletrajz a fogadóterén található párajáték és burkolat csatlakozását. A fogadóterén alkalmazott burkolóanyag andezs, míg a parkban a medence körül is stabilizált szőri burkolat, valamint bazalt kockák, és beton. A medence érdekessége, hogy éjszaka a fedő alatt található LED csik hangulatlámpával emeli ki a medencét, és a körülötte futó útnak is ad egy enyhé megvilágítást.

LÁTVÁNYOK

